

Szezonkezdhet ritkán van, a következőig nagyon sok minden elfelejthető
Azoknak, akik még ültetés előtt vannak

Szezonkezdéskor még időben van, hogy el ne felejtsük

A kertészeti termesztés teendőinek sora elkezdődik, elkezdődött és több olyan tennivaló is van, melyeket későbbre nem halaszthatunk. A célszerűen, hatékonyan és leginkább gazdaságosan csak időben elvégezhető feladatokat idézzük fel az alábbiakban. Gondolatébresztőként, a tervezés segítségével mindenképpen célszerű egészében is átgondolni a termesztés folyamatát. A későbbi kapkodás, a műszaki felkészülés hiányosságai, a termesztés egyes elemeinek, nagyságrendjének átgondolásával elkerülhetők, megelőzhetők. Esetenként még a tenyészidő elején is lehet, és jobb is néhány dolgot gyorsan pótolni.

Több évtizedes szaktanácsadói tapasztalat erősíti meg évről évre abban, hogy a termesztés átgondolása, egyes feladatok elmaradása milyen súlyos következményekkel jár. A termelő pedig jó megoldást keres, szalad fűhöz-fához, és számtalan esetben, a pánikban tovább rontja a helyzetet.

Érdemes tehát legalább egyszer nyugodtan, lépésről lépésre átgondolni az adott növény technológiáját, hogy a hibákat, kapkodást amennyire lehet, elkerülhessük. Nagyon röviden emeljük ki néhány dolgot a legfontosabbak közül, szem előtt tartva azt, hogy gondolatébresztőként, a teljesség igénye nélkül beszélünk róluk. A döntések egy részét csak megfelelő szakmai felkészültséggel lehet jól meghozni. Ezekben az esetekben a nagyobb hibák elkerülése, megelőzése érdekében célszerűbb szakemberhez fordulni.

Talaj és vízvizsgálat

Intenzív termesztésben a szakszerű indítás alapfeltétele a meghatározó, legfontosabb körülmények, a termesző talaj és öntözővíz minőségének ismerete. **A talaj ellátottsága** az alaptrágyázást, a tápanyagellátás egészét befolyásolja. A néhány ezer Forintos költség többszörösét dobhatjuk ki már az alaptrágyázáskor vizsgálat hiányában, mert feleslegesen juttatunk ki tápanyagot, vagy veszíthetjük el a hiánybetegségek miatt, ha erősen hiányos tápelemet, tápelemeket nem pótolunk. Tehát dolgozunk ugyan, esetleg drágán, de nem szakszerűen, nem hatékonyan.

A kémhatás különösen a meszes homoktalajokon fontos, mert a lúgosodás mértéke, a pH igen magas lehet, és talajt javító savanyításra van szükség.

A talajvizsgálat kötött talajon több évre is megfelelő tájékoztatást nyújthat, homokon azonban célszerű évenként elvégezni. Az öntözővíz vizsgálat egy adott kútra több évre érvényes, ami csak a vízgyűjtő területen bekövetkező változások esetén módosul.

Az öntözővíz vizsgálatot még gyakrabban bagatellizálják a termelők, mert nem ismerik a rossz vízminőség káros hatásait. Az öntözővíz minőségét illetően sajnos él a tévhit, hogy az ivásra kiváló, vagy megfelelő víz öntözésre is ugyanúgy jó. Ez nagy tévedés is lehet, többségében az is, mert a követelmények nagyon eltérőek a két felhasználásnál.

Az intenzív termelés során egy tenyészidőszakban kijuttatott víz mennyisége szabadföldön 150-300 liter négyzetméterenként, hajtásban pedig rövid tenyészidő esetén is 300-500 literre, hosszútenyészidőre pedig 1000 literre is szükség van négyzetméterenként. Utóbbi esetben egy jó minőségűnek mondható öntözővízben lévő só mennyiséggel erre az egy négyzetméterre 60 kg sót juttatunk ki! A műtrágyákból pedig jobb esetben is legfeljebb 30-50 kg-ot! Tehát nagyon fontos ennek a só mennyiségnek az összetétele. Akkor is,

ha abban hasznosítható tápelemek vannak, mint például kalcium, magnézium, és talán még inkább, ha károsak! Ha a kémhatást emelő hidrogénkarbonát (HCO₃), az savval jól kezelhető, mennyiségét azonban a sav adagolása miatt ismerni kell. Ha túl sok a klór, vagy a nátrium nehéz helyzetben vagyunk, mert lehet, hogy nem célszerű intenzív termesztésben érzékeny növényeknél használni. Más öntözővízforrást kell választani, vagy az igen költséges víztisztítást kell alkalmazni.

Talajelőkészítés

Különösen jelentős az intenzív öntözött termesztésben a talajszerkezet kialakító talajművelés. Sajnos a műveléssel sokan csak a gyökérszóna mélységéig gondolkodnak és az alapvető altalajjavításról megfeledkeznek. Igaz, utóbbit általában 3 évenként elég elvégezni.

A gyökérszóna szerkezetét a mélyművelés és a szerkezetet javító szerves anyagok bedolgozása alakítja.

A szerves anyagok szerepe, a szerves trágyázás nagyon fontos. A víz és tápanyag gazdálkodást a homok és kötött talajokon egyaránt meghatározó mértékben javítja. Általános hatás a talajélet valamilyen szintű javítása, ami a termőképesség megtartása miatt érdekes.

A szerkezet javításán fölül is több olyan tényező van, melyeknél a megfelelő szerves anyag választása, bedolgozása fontos javító hatással bír. Az érett, jó minőségű istállótrágya tápanyagtartalma jelentős, ezért azt a tápanyag tanácsadásban figyelembe is vesszük. A savanyú tözegek a kémhatás csökkentésében jelentősek. A nagyobb mennyiségű szalma, forgács, fűrészpor a só szint csökkentésére alkalmasak, és hajtásban erre gyakran szükség van.

A kémhatás csökkentéséről itt csak annyit, hogy a 7,5 feletti talaj pH felett láthatatlanul ugyan, de már súlyos veszteségeket lehet elkönyvelni egyes érzékenyebb növényeknél. Néhány speciális igényű növényt kivéve pedig a 8,0 pH feletti termesző talajt savanyítani kell. A savanyítás pedig még véletlenül sem savas vizes öntözést jelent!

A só szint csökkentése szintén gyakori a zöldség és dísznövények magas só érzékenysége miatt. A nagyadagú tápanyag ellátás és rossz öntözővíz minőség együttes következménye szintén jelentős terméscsökkentő tényező minden talajtípuson. Fokozta a só problémát az utóbbi években előforduló nagyon erős belvíznyomás is. A már említett szalma, forgács, fűrészpor, tözeg kezelésen túl a só kimosása jelent szakszerű megoldást, ha azt a talaj típusának megfelelően és elfogadható minőségű öntöző vízzel tudjuk elvégezni.

Tápanyag feltöltés

A termesztés igen fontos eleme még intenzív termesztésben is. Természetesen nem arról van szó, mint hagyományos extenzív termesztésnél, hogy a foszfor és kálium teljes mennyiségét, valamint a nitrogén egy részét juttatjuk ki. A korszerű alaptrágyázás komplett kezelés, melynél a talajvizsgálattal megállapított ellátottság figyelembe vételével történik. Nem a talaj trágyázása a cél, hanem a növény igényének megfelelő indulási feltételek kialakítása és harmonikus tartalék biztosítása.

A korszerű alaptrágyázás nem NPK kérdés, hiszen a kalcium, magnézium, kén és mikroelemek megfelelő induló mennyiségének biztosítása ugyanolyan fontos. Aki az alaptrágyázáson spórol, lehet, sőt valószínű, hogy már a betakarítás költségein is spórol.

Tápoldatos termesztésben természetesen lehetőség van bármely tápelem megfelelő mennyiségének pótlására a tenyészidőben is, de talajvizsgálati eredmények hiányában szakszerűen az sem végezhető el megfelelően. Az sem elhanyagolható kérdés, ha már takarékoskodni kényszerülünk, hogy az alaptrágya hatóanyag költsége fele a tápoldattal kijuttathatókéval. A tápoldatos termesztésben a folyamatos és irányított ellátás miatt az alaptrágya mennyisége kisebb, mint szilárd kijuttatású technológiában.

A tápanyagszükséglet tervezése a növény igénye, valamint a tápanyag ellátottság ismeretében történik, melyet mindenképpen szakember tud megállapítani. A tápanyag ellátás éves technológiájának összeállítása, abban az alaptrágyázás kivitelezése is, a kijuttatás és ellátás részleteinek figyelembe vételével történik.

Öntözés, tápoldatozás tervezése, előkészítése

Évek óta visszatérő, általános és sarkalatos probléma az öntözés, tápoldatozás szakszerű kivitelezése. A rendszeresen visszaköszönő aszály, a szélsőséges időjárásban valóban nehéz a növények vízigényét szakszerűen kielégíteni. De az alapvető szabályok, öntözéstechnikai elemek betartása nélkül látjuk, hogy nem érhető el megfelelő eredmény. Az elemi öntözési szabályok nem ismerésével, mellőzésével, víz pazarlássá válik az öntözés, és gyakran azon felül, hogy nem eredményes még kárt is okoz.

Sajnos nem tudjuk eléggé megbecsülni a rendelkezésre álló, igen nagy mennyiségű és jó minőségű öntöző vizünket. A világ egyes részein pedig olyan mértékű a hasznosítható víz hiánya, hogy az ára ivóvíz esetén már lassan az üzemanyagok árával vetekszik.

Horinka Tamás

A Kertészek kis/Nagy Áruháza Kft. növényvédő szer eladási akciót hirdet mindhárom boltjában júniusban.

Júniusi akciónk kiemelt gyártói a Makhteshim Agan Hungary Zrt. és Syngenta Kft. termékei! Mindkét gyártó termékeiből

csak júniusban 5% plusz engedmény

Egy kis ízelítő:

Afalon	200 ml-es	2 589 Ft
Agil	200 ml-es	4 128 Ft
Amistar	1 liter	22 050 Ft
Nemathorin	4 kg	33 000 Ft

Mórahalom
06 (62) 580 317

Zákányszék
06 (70) 455 5520

Kistelek
06 (62) 455 5521

Az árak áfával és a kedvezmény levonásával értendők.

